

Espoon sairaalan kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu ratkaistu

Puolarmetsään on päätetty luoda ympäristö, jossa ikääntynyt ihminen voi elää ja asua muiden parissa riippumatta kunnan huononemisesta tai hoidon tarpeesta. Alueelle suunnitellaan asuntoja, elä ja asu -seniorikoti ja sairaala sekä terveyskeskuspalveluja - ja paljon elämää. Uuden sairaalan toimintaperiaate ja puitteet tulevat poikkeamaan maassamme aikaisemmin toteutetuista. Puolarmetsän arkkitehtuurista on järjestetty kansainvälinen kilpailu, jonka voittajaksi valittiin suomalainen arkkitehtitoimisto K2S ehdotuksella Orkidea.

Arkkitehtuurikilpailun palkintolautakunnan puheenjohtajana toimi Espoon perusturvajohtaja Juha Metso. Hänen mukaansa Espoon tulevan sairaalan tulee tukea kaupungin valtuuston päättämän ikääntymispoliittisen ohjelman visiota: Espoossa ikäihminen voi elää täyttä elämää ja palveluja tuottavat työyhteisöt ovat täynnä elämää.

"Evästimme kilpailuun osallistujat neljän I:n tavoitteilla. IHMINEN, asiakas ja asukas on kaiken lähtökohdaksi, suunnittelun IDEA on kuntoutumisen edistäminen kaikissa tiloissa ja toiminnoissa. IMU:ksi kutsuimme lähellä olevan arkielämän mahdollisuuksia houkutella potilaat pois sängyistä ja näin edistää toimintakyvyn säilymistä. Alueen IMAGOn tulee syntyä hyvän hoidon, palvelun ja tilojen luomana kokonaisviestinä", kuvailee Metso.

Kilpailun ensimmäinen vaihe käytiin ideakilpailuna, jossa laadittiin yleissuunnitelma kampusalueelle. Ehdotuksia saatiin 48, joista toiseen vaiheeseen valittiin 6 ehdotusta. Kilpailun taso oli korkea. "Voittaja ja palkittujen ehdotusten tekijät ovat hyvällä tavalla oivaltaneet, kuinka neljän I:n näkökulmat saavat hahmon rakennuksessa. Voittajaehdotuksessa toteutuu elämän keskellä oleva tori sekä koko kampuksella että sisätiloissa, kuten kuntoutusosastoilla ja elä ja asu -seniorikeskuksessa", toteaa perusturvajohtaja Metso.

Kilpailun tuomaristoon kuului professori Ton Venhoeven Eijndhovenin teknillisestä yliopistosta Hollannista. Hänen mukaansa korkeatasoinen arkkitehtuuri voi edistää kaupunkilaisten, asukkaiden, potilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia. Voittajaehdotuksen kaupunkikuvallinen ilme muistuttaa enemmän hotellia kuin laitosta, samalla kun se viestii asiakaskeskeisyyttä, hoidon hyvää laatua ja kotiin palaamisen korostumista.

"Olemme kilpailun kuluessa keskustelleet yhteisöllisyyden ja sängyttömyyden mahdollisuuksista estää laitostumista ja toimintakyvyn rapistumista sairaalahoidon aikana. Sängyttömyydellä tavoitellaan potilaiden, omaisten ja henkilökunnan ajatusten siirtämistä pois passiivisesta makaamisesta siihen elinvoimaan, joka itse kullakin on", kertoo Espoon vanhusten palveluiden johtaja, geriatrian dosentti Jaakko Valvanne.

Sairaala ja kylä luonnon helmaan

Kilpailutehtävä oli poikkeuksellisen laaja, vaativa ja moniulotteinen, sillä se sisälsi varsinaisen sairaalarakennuksen lisäksi myös hahmotelmat Puolarmetsän nykyisen sairaalan muuttamisesta elä ja asu -seniorikeskukseksi sekä tämän ytimen ympärille ryhmittyvät asunnot, palvelut ja päiväkodin.

Nyt voittajaksi valittu ehdotus "Orkidea" on arkkitehtoniselta otteeltaan raikas ja omaperäinen. Se esittää kiinnostavan "hotellimaisen" idean sairaalan toteuttamisesta. Alueen maisemalliset tekijät ja paikan ominaispiirteet on kiinnostavalla ja oivaltavalla tavalla hyödynnetty osana ehdotusta. Suunnitelmassa uudisosa sijoittuu vanhan Puolarmetsän sairaalan eteläpuolelle ja se on jaoteltu monimuotoisiin ja kaareviin rakennusmassoihin. Ratkaisu perustuu pääosin 2-3 kerroksisiin rakennusosiin sekä niihin liittyviin väljiin sisäpihoihin ja puutarhoihin. Nurmella peitetty kaksikerroksinen matalampi osa yhdistää erilliset uudet rakennusosat ja nykyisen osan toisiinsa. Se sisältää aula- ja palvelutiloja. Tuloksena on monimuotoinen ja mittakaavaltaan sopivan suuruista rakennuksista muodostuva kokonaisuus. Parhaimmillaan ehdotus tarjoaa mahdollisuuden kehittää uudesta sairaalasta elämänläheinen ja viihtyisän kokonaisuus, jossa laitospaisuus onnistuneesti vältetään.

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti jakaa palkinnot, lunastukset ja kunniaininnat seuraavasti:

1. palkinto, 60 000 euroa ehdotukselle "Orkidea"
2. palkinto, 45 000 euroa ehdotukselle "Silmusto"

lunastus, 15 000 euroa ehdotukselle "Colle verde"
lunastus, 15 000 euroa ehdotukselle "Pihalla auringossa"
lunastus, 15 000 euroa ehdotukselle "Sense and sensibility"
lunastus, 15 000 euroa ehdotukselle "Elämänlanka"
kunniamaininta, 5 000 euroa ehdotukselle "Eämän puu"
kunniamaininta, 5 000 euroa ehdotukselle "Riippuvat puutarhat"
kunniamaininta, 5 000 euroa ehdotukselle "Fusion"

1. palkinto ehdotukselle nro 32 nimimerkki "Orkidea"

Arkkitehtitoimisto K2S Oy / tekijät: Kimmo Lintula, arkkitehti SAFA, Niko Sirola, Mikko Summanen, arkkitehti SAFA. Avustajat: Abel Groenewolt, Putte Huima, Tetsujiro Kyuma, Silva Labanti, Mikko Näveri, Outi Pirhonen. Asiantuntijat: arkkitehti, tekniikan tohtori Antti Ahlava; arkkitehti, tekniikan tohtori, lääketieteen lisensiaatti Martti Teikari; Di Vesa Oksanen Geomap Oy; DI Jarmo Roinisto Kalliosuunnittelu Oy; RI Launo Laatikainen Turun Juva Oy, LVI-insinööri Jussi Ainamo Insinööritoimisto Niemi&Co Oy. Tekijänoikeudet: Kimmo Lintula, Niko Sirola, Mikko Summanen

2. palkinto ehdotukselle nro 28 nimimerkki "Silmusto"

Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy / tekijä: Ilmari Lahdelma, arkkitehti SAFA
Pääavustaja: Teemu Halme, arkkitehti SAFA. Avustajat: Eva Haggrén, arkkitehti Katri Rönkä, arkkitehti SAFA Jukka Savolainen, arkkitehti SAFA Miguel Silva, arkkitehti SAFA Jesperi Vara, arkkitehti SAFA
Rakenteet: Eero Pekkari, DI/Insinööritoimisto Magnus Malmberg Oy

Kilpailussa menestyivät suomalaisten suunnittelijaryhmien lisäksi myös työryhmät Barcelonasta ja Pariisista.

Työt ovat nähtävissä arkisin 15.12.2008 - 31.12.2008 klo 12-17 WeeGee-talossa, Ahertajantie 5 A-rappu.